

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci obvineného **M. D.** pre zločin znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 47 ods. 2 Tr. zák. v znení zákona č. 576/2009 Z. z. účinného od 1. januára 2010 prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 10. augusta 2012 v Bratislave dovolanie obvineného M. D. proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 8. septembra 2011, sp. zn. 7 To 50/2011 a rozhodol

t a k t o :

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por. dovolanie obvineného M. D. **sa o d m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom z 21. septembra 2010, sp. zn. 3 T 67/2007, uznal obvineného M. D. za vinného zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 47 ods. 2 Tr. zák. v znení zákona č. 576/2009 Z. z. účinného od 1. januára 2010 na tom skutkovom základe, že

dňa 22. septembra 2006 asi o 21.15 hod. v meste K. v areáli mestského cintorína na C. ulici, napriek nesúhlasu R. B., ktorá sa slovne bránila a prosila ho, aby jej dal pokoj, obžalovaný pod vplyvom alkoholu túto nepustil, udrel ju rukou do tváre tak, že spadla na zem, ľahol si na ňu, stiahol jej nohavice, spodné nohavičky, vyzul jej topánky a napriek tomu, že kričala a rukami a nohami ho od seba odtláčala, vykonal s ňou pohlavný styk, následkom čoho jej bolo spôsobené zranenie, a to opuch tváre v ľavej časti a pohmoždenie pravej strany

hrudníka, ktoré si vyžiadalo liečenie bez práceneschopnosti do 10. októbra 2006, pričom tohto konania sa dopustil po tom, čo bol

- rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 1T 332/87 z 8. 10. 1987 odsúdený za trestný čin ublíženia na zdraví v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2, § 222 ods. 1 Tr. zákona na trest odňatia slobody v trvaní 3 rokov so zaradením na jeho výkon do II. nápravno výchovnej skupiny, ktorý trest sčasti vykonal a

- rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 2T 150/90 z 13. 9. 1990 odsúdený ako obzvlášť nebezpečný recidivista za trestný čin lúpeže podľa § 234 ods. 1 Tr. zákona na trest odňatia slobody v trvaní 9 rokov a 6 mesiacov so zaradením na jeho výkon do III. nápravno výchovnej skupiny, ktorý trest vykonal 20. 11. 1999.

Okresný súd za to obvineného M. D. odsúdil podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 47 ods. 2 a § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 25 (dvadsaťpäť) rokov, pričom na výkon trestu odňatia slobody ho podľa § 48 ods. 2 písm. b/ Tr. zák. zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Zároveň podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. zrušil výrok o treste rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves z 25. marca 2009, sp. zn. 5T 32/2009, ktorým mu bol podľa § 194 ods. 2 Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) mesiacov so zaradením na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom stráženia, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia na tento výrok obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Nakoniec podľa § 228 ods. 1 Tr. por. poškodenú R. B. s nárokom na náhradu škody odkázal na občianske súdne konanie.

Krajský súd v Košiciach uznesením z 8. septembra 2011, sp. zn. 7 To 50/2011, podľa § 319 Tr. por. odvolanie obvineného M. D. ako nedôvodné zamietol.

Proti vyššie uvedenému uzneseniu krajského súdu podal obvinený M. D. prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Š. K. dovolanie, v ktorom uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

V písomných dôvodoch dovolania vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. argumentoval tým, že skutok, hoci bol zisťovaný v dostatočnom rozsahu a zákonným spôsobom, bol nesprávne právne posúdený a kvalifikovaný ako trestný čin, pričom usvedčujúce dôkazy vôbec nepreukázali, že by sa ho vôbec dopustil, keďže dôkazná situácia zostala v rovine „tvrdenie proti tvrdeniu“. V tomto smere poukázal na početné rozpory vo výpovedi poškodenej R. B., jej nepodložené tvrdenia a zjavný motív poškodiť obvineného, ktoré okolnosti vo svojom súhrne vedú k záveru, že v posudzovanej veci mala byť uplatnená zásada „in dubio pro reo“, teda v pochybnostiach v prospech obvineného, v dôsledku čoho mal byť spod obžaloby pre žalovaný skutok oslobodený. Uvedenému záveru podľa názoru obvineného M. D. nasvedčujú aj zabezpečené znalecké posudky, z ktorých okrem iného vyplýva, že v prípade vyššie uvedenej svedkyne ide o osobu so sklonom k fabulácii a zveličovaniu, ktorá navyše v čase činu bola v ťažkom stupni opitosti.

Vzhľadom na uvedené obvinený M. D. navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom podľa § 386 Tr. por. vyslovil porušenie zákona, súčasne zrušil uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 8. septembra 2011, sp. zn. 7 To 50/2011, zrušil aj ďalšie rozhodnutia obsahovo nadväzujúce na citované uznesenie s tým, aby Okresnému súdu Spišská Nová Ves prikázal vec v potrebnom rozsahu opäť prerokovať a rozhodnúť.

Z ostatných procesných strán, ktoré by mohli byť rozhodnutím o dovolaní obvineného M. D. priamo dotknuté, sa k dovolaniu žiadna z nich nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) preskúmal dovolanie obvineného M. D. a zistil, že dovolanie bolo síce podané oprávnenou osobou (§ 369 ods. 2 písm. b/ Tr. por.), prostredníctvom ustanoveného obhajcu (§ 373 ods. 1 Tr. por.), v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Tr. por.) a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 3 Tr. por.). Zároveň ale

zistil, že dovolanie obvineného M. D. je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, lebo je zrejmé, že nie je splnený dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky pripomína, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené k náprave akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb, ktoré sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Tr. por. Možnosti podania dovolania sú striktne obmedzené, aby sa širokým uplatnením tohto mimoriadneho opravného prostriedku nezakladala ďalšia opravná inštancia. Dovolanie má byť len výnimočným prielomom do inštitútu právoplatnosti, ktorý je dôležitou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty.

V dovolaní sa musí dôvod dovolania podľa § 371 Tr. por. vždy uviesť. Vyplýva to z ustanovenia § 374 ods. 2 Tr. por. V posudzovanom prípade obvinený M. D. uplatnil dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por.

Úlohou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako súdu dovolacieho je posúdiť, či obvineným M. D. vznesené námietky napĺňajú ním uplatnený zákonom stanovený dovolací dôvod.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávného ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Pokiaľ ide o dovolací dôvod vymedzený v § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., ktorý obvinený M. D. v dovolaní uplatnil, je nutné uviesť, že toto ustanovenie je možné aplikovať, pokiaľ rozhodnutie súdov spočíva na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy prvého a druhého stupňa. Vyplýva to z ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., z ktorého

je evidentné, že dôvodom dovolania nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

V súvislosti s argumentáciou obvineného M. D., ktorú uplatnil v rámci tohto dovolacieho dôvodu treba ešte uviesť, že záver obsiahnutý vo výroku o vine je výsledkom určitého procesu, v ktorom súdy musia najprv dôkazy zákonným spôsobom vykonať, tieto potom zhodnotiť podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán. Výsledkom tohto procesu, ktorý primárne spadá do právomoci súdu prvého stupňa, je zistenie skutkového stavu veci. Dopĺňovať, alebo korigovať tieto skutkové závery môže len odvolací súd. Dovolací súd je v dovolacom konaní skutkovým stavom tak, ako ho zistili súdy prvého a druhého stupňa, viazaný. Dovolací súd dokazovanie nevykonáva, preto mu neprislúcha hodnotiť správnosť a úplnosť zisteného skutkového stavu veci, ani preskúmať úplnosť (rozsah) vykonaného dokazovania, či zaoberať sa otázkou hodnotenia dôkazov.

Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je všeobecnou treťou inštanciou zameranou na preskúmavanie všetkých rozhodnutí súdov druhého stupňa. Samotnú správnosť a úplnosť skutkových zistení nemôže posudzovať už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy, bez toho aby ich mohol podľa zásad ústnosti a bezprostrednosti v konaní o dovolaní sám vykonávať. Tento mimoriadny opravný prostriedok nie je určený na revíziu skutkových zistení ustálených súdmi prvého a druhého stupňa a neslúži ani k preskúmvaniu nimi vykonaného dokazovania. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní pred súdom prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, prípadne korigovať len odvolací súd (§ 322 ods. 3, § 326 ods. 5 Tr. por.). Účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu.

Právnym posúdením skutku (právnou kvalifikáciou skutku) sa v trestnom konaní rozumie činnosť súdu, pri ktorej súd zistený skutkový stav podradí (subsumuje) pod príslušnú skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. V rámci

dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. preto možno právne relevantne namietat' len to, že skutok, ako bol v pôvodnom konaní súdmi zistený, bol nesprávne právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci o trestný čin nejde alebo ide o iný trestný čin než ten, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného. Popri týchto právnych chybách, ktoré sa týkajú právneho posúdenia skutku, možno tiež vytýkať iné nesprávne hmotnoprávne posúdenie, čím sa rozumie nesprávne zhodnotenie otázky nespočívajúcej priamo v právnej kvalifikácii skutku, ale v právnom posúdení inej skutkovej okolnosti majúcej význam z hľadiska hmotného práva.

Obvinený M. D. v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. namietal nesprávne skutkové závery okresného a krajského súdu, pokiaľ ho tieto na základe vykonaných dôkazov uznali za vinného zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák.

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že nesprávne zistený skutkový stav, resp. nesprávne jeho vyhodnotenie obsahovo nenapĺňa obvineným M. D. uplatnený dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por., inak povedané, s touto námietkou obvinený M. D. stojí celkom zjavne mimo uvedeného dovolacieho dôvodu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. Najvyšší súd Slovenskej republiky pre úplnosť konštatuje, že právna kvalifikácia skutku ako zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 47 ods. 2 Tr. zák. zodpovedá stavu veci a zákonu.

V dovolacom konaní platí, že obsah konkrétne uplatnených námietok, tvrdení a právnych názorov, o ktoré sa v dovolaní opiera existencia určitého dovolacieho dôvodu, musí skutočne vecne zodpovedať zákonnému vymedzeniu takého dovolacieho dôvodu podľa § 371 Tr. por. Pokiaľ tomu tak nie je a podané dovolanie len formálne odkazuje na príslušné ustanovenie upravujúce dôvody dovolania, pritom ale v skutočnosti obsahuje argumenty stojace mimo uplatneného dovolacieho dôvodu, ide o dovolanie, ktoré je potrebné odmietnuť podľa § 382 písm. c/ Tr. por.

Podľa § 382 písm. c/ Tr. por., dovolací súd na neverejnom zasadnutí uznesením, bez preskúmania veci, odmietne dovolanie, ak je zrejmé, že nie sú splnené dôvody dovolania podľa § 371.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na základe vyššie uvedených skutočností a právnych záverov konštatuje, že je evidentné, že v trestnej veci obvineného M. D. dôvod dovolania upravený v ustanovení § 371 ods. 1 písm. i/ Tr. por. splnený nie je, preto Najvyšší súd Slovenskej republiky s použitím § 382 písm. c/ Tr. por. na neverejnom zasadnutí dovolanie obvineného M. D. uznesením odmietol.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 10. augusta 2012

JUDr. Juraj K l i m e n t , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Gabriela Protušová